

Méhészeti Közlöny

AZ ERDÉLYRÉSZI MÉHÉSZ-EGYLET SZAKLAPJA,

MINT

AZ „ERDÉLYI GAZDA“ ÖNÁLLÓ MELLÉKLETE.

Megjelenik minden hó 1-én és 15-én.

<p>A méhészetre vonatkozó közlemények a „Méhészeti Közlöny“ szerkesztőségéhez címezendők. Kolozsvár, (Ó-vár, Bástyautca 9. sz.)</p>	<p>Rendes tagok 2 frt, körli tagok 1 frtot fizetnek. a „Méhészeti Közlöny“-t és „Erdélyi Gazdá“-t ingyen kapják.</p>
---	--

A jobb műrajkészítési módokról, különös tekintettel az ingó szerkezetű kaptárokra.

II.

September 13-tól okt. 28-ig b) mód szerint a) mód messze tul-
szárynyalódik népességben; b) mód szerint fiatal anya van, mely egy
hónappal hátrább áll petézési képességben és így, későbbre szünteti be
a fiasítást. E szerint betelep a) 8000 méhvel, b) 24,000-rel.

Talán A) kaptár hiányát a) mód szerint helyre hozza B) kaptár?

B) kaptár, a) mód szerint: 12,000 fiatal néppel, 16 kereten fiasítással, 2 keret mézzel. A halandóság 6 hétig teljesen szünetel (a véletlen elveszetteket itt sem számítjuk). A 16 keret fiasítás melengtetése és ápolása, kezdetben leköti az összes népességet, de 1 hét alatt — naponta 2000 — 14,000-rel szaporodott; a hét végén kijár körülbelül 16,000; összeg 26,000. A 2-ik hét végén, megint 14,000-rel szaporodott; kijár 34,000; összeg 40,000. Junius 21-én összeg 54,000; kijár mind. Középszámitással 3 hét alatt 26,000 néppel dolgozott. Gyűjtött ezen idő alatt A) kaptárokkal arányosan 41.6 k. mézet összesen. 2 keret viaszra feldolgoz 1332 grm. mézet; az első heti fedetlen fiasítás megemész 2 k. mézet; marad 33,268 k. tiszta méz. De ezen arányos számitás B) kaptárnál nem áll, mert minden műrajt készítő méhész előtt ismeretes dolog, hogy míg az anya meg nem termékenyül, ezen kaptárnak teljesen fiatal nemzedéke hanyagul bolgozik. Egészen más-kép van a dolog A) kaptárnál, a hol már külmunkához szokott, öreg

méhek vannak. Az itt számított mézősszegnek biztosan csak felére tehető az eredmény.

B) kaptár b) mód szerint: Most is 12,000 fiatal néppel, 4 keret fiasítással és termékeny anyával Belmunkára és a 4 keret fiasítás ápolására egyelőre bennmarad 4000 méh. Egy hét alatt a 4 keretről előjön 12 800 fiatal méh; összeg 24,800. Az első hét végén fiasítás ápolásra naponta 2000-rel — egy héten 4 kereten — most is 4000; kijár 20,000; a második hét végén 9 kereten visszamarad 9000, kijár 15,800; szaporodás nincs többé Junius 21-én 13 kereten visszamarad 13,000, kijár 11,000. — Egy keretre 3200 fiasítást számítok, addig, a míg az előjövő új nemzedék sehonnan ki nem rág, Az anya naponta 2000-et fietézik junius havában. — Junius 21-ig középszámítással kijár 14,000. Gyűjt az előbbiekkal arányban 22:4 kilót. De ennek népe termékeny anya jelenlétében sokkal szorgalmasabb, mint az a) mód szerintinek. 14 keret viaszra feldolgoz 9 4 k. mézet, 42,000 fiasításra 6 k. Marad 7 k. tiszta méze.

a) mód szerint junius 21-től jul. 12-ig nincs szaporodás, sem veszteség; julius 12-től aug. 2-ig szaporodik 42,000, veszteség itt sincs. Jul. 12-től aug. 2-ig 33,600 (juliusban a vén anya petézése csökkent); összeg 100,400; elvész a rajkészítéskori 12,000 és a juniusi 12,800; marad 75,600. Innen számítódik a 2-ik (sarjuból) mézelési idő.

Aug. 2-től számítva a) mód szerint B)-nek fiatal anyja van, nagyobb petézési erővel bírván, mint B) mód szerint öreg anyával, de középszámítással, majdnem egyenlő erővel bírván, méz tekintetében alig van különbség, de itt is b) van előnyben, népségben és kijáró erőben.

Október 28-án a) mód betelel 24,000, b) mód 8000, éppen fordítva, mint A) kaptárnál.

A sarjuból mézelve, jó idő járt, majdnem egyenlő erővel kigyűjtötte mind a két kaptár, mind a két mód szerint, téli szükségletét. Az a) mód szerint A) kaptár gyűjt 2 kiló felesleget; B) kaptár 38,268 kilót; összesen 40 k. 268 gm. b) mód szerint A) kaptár 51,336 k. B) kaptár 7 k.; összesen 58 kiló 336 gm. méz; többlet b) mód szerint: 18 k. és 68 gm. méz.

Hogy az itt felvett számtételek a valóságnak pontosan megfelel-
nének, azt nem állítom; de, hogy a valószínűséghez közel járnak, az is igaz. A mennyiben valamely tétel az összehasonlításnál hamis, annyiban mindenik módszernél az és azért az eredményben az aránatot nem vál-

toztatja. Hanem annyit mondhatok, hogy az itt követett számítás inkább az első mód előnyére és a második hátrányára történt; a tapasztalat igazolni fogja a kísérlettevőknel, hogy a második mód szerinti műraj-készítés még nagyobb arányban fogja felülmulni az elsőt.

2. Midőn 2 rajzóképes családdal rendelkezünk:

A második b) mód szerinti előnyből kiindulva készítjük itt is műrajunkat, — még pedig a lehető mentől több méznyerést véve tekintetben: a kettőből egyet.

A) és B) kaptár 20—20 kereten, telve fiasítás és néppel; D) üres kaptárt előkészítjük a raj befogadhatására. A)-ból kiszedjük az összes építményt és kikeressük azon keretet, melyen az anya ül és áthelyezzük D)-be, elől egy üres lépü keretet akasztva. Most az A)-ban maradt népet mind ide seperjük és a kiszedett keretekről is az összes népeséget. Most már a népétől megfosztott kereteket, — számszerint 16-ot — visszahelyezzük A)-ba; adván hozzá, egyelőre még 2 keret lépkezdést, vagy múltépet. Ide visszajönnek a kijáró méhek mind; anyaneveléshez és a rendes munkához fognak. Ezen család sorsát ismerjük b) mód A) kaptáránál.

Most már B) kaptárból szedünk ki 12 keret fiasítást és 2 keret mézet, a rajtuk ülő méheket visszaseperjük mind. Ezen fiasításos és mézes lépeket áthelyezzük D)-be, leghátul tesszük a mézeseket, 2 lépkezdéses kerettel; most, vagy később kiegészítjük 20 keretre. D) család most jön a kijelölt helyre, a mely bárhol lehet, csak alkalmas legyen.

B) kaptár bir eddigi összes népességével, termékeny anyával, 6 keret építménnyel, a melyből legalább 4 fiasítás, 1 mézes és 1 üres az anya azonnali tovább petézhetésére. Kiegészítjük 14 lépkezdéses, vagy múltépes kerettel 20-ra. Ezen család az 1. sz. alatti rajkészítési módokhoz hasonlítva, A) és B) családok összes népességével, termékeny anyával, 12,800-ra tehető fejletlen fiasítással bir. Mivel ezen család kevésbé van elfoglalva, egyelőre fiasítás növelés, és az ezétáni petezésből származóra 12,800 fiatal nép jön elő, az egész, 37,000-re tehető, óriási erő június 21. napja alatt külmunkával foglalkozik. Középszámítással naponta 31,000. Gyűjt 50 k. 400 grm, mézet: lépre feldolgoz (14 keretre) 9 k. 324 grm.; fiasításra 6 k.; marad 35 k. 76 grm. tiszta méze. Ezen család egész nyáron nagyobb erővel gyűjt az 1. szám alatt ismerteknél.

D) család is ismertebb az első szám alatt ismerteknél. Bir teljes fiatal néppel 12,000-rel, — a mely naponta növekedik 2000-rel — és

termékeny anyával. Junius 21-ig középszámítással naponta dolgozik kijáró 21,000. Gyűjt 34 k. mézet; fiasításra feldolgoz 6 k.-t; 2 keret lépre feldolgoz 1332 grm mézet, marad 26 k. 668 grm.

Most már ha összehasonlítást teszünk az 1. sz. alatti b) mód és a 2. sz. alatti mód között, egyiknél sem láttunk felszámítható, nagy előnyt a másik felett. A) család b) mód szerint adott a feldolgozatlan mézzel együtt 72 k. 400 grm. mézet. A)—B) család 2-ik sz. szerint 140 k. 400 grammot. E szerint b) móddal két család 4 k. 400 grmmal többet adna, mint a 2-ik szám szerint s mégis két fiatal családot nyerének fiatal anyával, míg az utóbbi szerint 2 családból egyet. De a b) mód szerinti előny csak látszólagos a 2-ik szám szerinti felett. Mert a kiknek az a kívánságuk, hogy mentől több mézet nyerjenek és csakis a vénülő anyák megújítását tartja szem előtt, a 2-ik szám szerint ér el több eredményt, kevesebb költséggel és munkával. A gyakorlott méhésztől tudva van, hogy a kétannyi népességgel bíró, nemcsak két. annyit gyűjt, hanem legalább is 5 annyit. A 2-ik szám szerinti előnyt kimagyarázhatjuk a következőkből is :

1. sz. b) módja szerint 2 új család fiatal anyjának szaporítását kell mézzel táplálni, a mely a fennebb említett összegből vész el és mégis kétannyi népet költ be és kétannyit fogyaszt lépépítésre, holott mézül többet érne.

A kiknek szaporítás a főttörekvésük, kövessék az 1. sz. alatti b) módot, a kiknek a szaporítás mellett a méznyerés is, a 2-ik sz. alattit.

3. Midőn több, rajzóképes családdal rendelkezünk.

(Itt főczél a méznyerés, kevés szaporítással.)

Május elején egy éves anyával bíró legkeményebb családtól elveszük az anyát azon léppel és néppel együtt, a melyen találjuk ; át-helyezzük egy, e végre előkészített üres kaptárba, a többi családoktól adunk hozzá 4—5 keret éves fiasítást, 2 keret mézet, elől 1 üres lépet, a mibe az anya azonnal petézhessen ; seprünk hozzá annyi népet, hogy a vén méhek hazarepülése után is elég maradjon. Ezt természetesen az anya saját népéből adjuk. 4 napig itatni kell, 4 nap múlva érett fiasítással szaporítjuk a sejtekből előjövő új nemzedék szaporul-tával arányban, mindaddig, míg 14 keret fiasítása lesz, a mi körülbelül 10 nap alatt kivihető. Így rendre szaporítva, lehet kész, fiatal néppel is szaporítani, csak hogy ilyenkor tanácsos egytagosítani, de különben a népet jobb eredeti kasukban hagyni, a hol a későbbi időre ugy is szükség van. — Ha már ezen új családnak 14 keret fiasítása van, ad-

hatunk hozzá lépkezdéseket, hogy építsen ő is a már ezután gyorsan növekvő népével. Junius elejére ebből is jó mézelő család válhatik.

Az anyjától megosztott család több anyát nevel. 7—8 nap mulva szétbontjuk annyi anyanevelőre, a hány rajt akarunk a többi családokból készíteni. Minthogy a kijáró méhek ezektől is mind visszamennek eredeti kaptárukba, úgy kell osztani, hogy mindenikbe jusson méz is; az anyakaptáron kívül, 4 napig, mindeniket kell itatni. Ezen megosztáskor az anyakaptárból az összes népet kiséperjük és megosszuk a kis családok között; mert úgy is most már a kijáró méhek képezik a tulajdonos erőt, melyek mind az anyakaptárt fogják népesíteni. Fatal népétől és építménye nagyobb részétől megosztott anyakaptárt, a többiekétől elszedett fedett fiasítással kiegészítjük az előbbi számig. Ha a legszebb anyabölcső kivételével a többi feleslegeseket megsemmisítettük, több teendőnk ezen családdal most nincs, csak az, hogy figyelemmel kísérjük az anya szerencsés megtermékenyülését. Ezen család junius havára jó mézelő családdá válhatik.

A kis családok 4 napig nem járnak ki, de már ekkor megkezdik a munkát künn is s lehet, hogy némelyikben már az új királynő is kirágott. Ezen kis családokat is lehet érett fiasítással segíni s ha meggyőződünk, hogy új királyné van, éretlen (fedetlen) fiasítást is adhatunk; sőt szükséges is, hogy a királyné esetleges elpusztulásával, legyen miből mást nevelhessenek s mi is tudomással bírassunk a királyné életben létéről, vagy elpusztultáról. Ezen kis családoktól nem tarthatunk, hogy ereszteni fognak, ha több anyabölcsőt hagyunk is egynél. Ha meggyőződünk az anyák megtermékenyüléséről: elővesszük az illető kis családot, ha netalán nem volna a raj befogadására alkalmas kaptárban, olyanba helyezük, az anyát nagyobb biztosság okáért zár alatt adjuk hozzájuk. Most már néppel és fiasítással tömött anyakaptárainkból fiasítást szedegetünk el, a rajta ülő néppel együtt, a kis családot kiegészítjük 14—16 keretre, seprünk hozzá annyi népet a népe-sebbségből, a mennyi az oda jutott öregek hazarepülése után is elégséges a fiasítás ápolására. 24—48 óra mulva az anyát kiszabadítjuk és adunk hozzá lépkezdéses kereteket a tovább építhetésre. Így járunk el a többi kis családokkal is rendre. Minthogy különböző kaptárokból szedtük a népet, nem igen fognak verekedni, de mégis kemény szivarfűsttel jó egynehányszor közéjük fújni, vagy mézes vízzel megprecskenni; leg jobbat megelőző estve, azon családokat, melyekből a fiasítást és népet szedjük, mosussal egyszagúvá tenni.

Ezen rajkésztési móddal — minthogy a nép és fiasítás nem nagy mértékben és nem is egyszer szedődik el, — az anyacsaládok alig érzik meg veszteségüket; jó mézelő családoknak maradnak. Ezen eljárással, kik szaporításra nem törekszenek, haszonnal küszöbölhetik ki ősszel megvénült királynéjékat, t. i. összes építményüket elszedve, a népet a fiatal anyásokhoz adván.

Az itt leirt rajkésztési módokon kívül még számos van és a méhész leleményességétől függ, sokféle változatban készíteni; de én alig hiszem, hogy végeredményében valamelyik jobb legyen.

Látszólag egyenlőleg osztva meg népet és lépet — ha egy telepen hagyjuk: a melyik régi helyén marad, az igen erőssé válik, a másíknak rovására; ha más telepre visszük, a melyikben az anya van, az lesz tulnyomólag erős a másik felett, de ennek is kijáró népe megosztva — nem lesz kívánt eredménye. Egy telepen maradvá, ha történetesen az anya régi kaptárában és helyén marad, az egyenlő megosztás mellett, a másík éppen törpévé silányul; a más telepre való hurczolás, figyelemmel kísérés, szintén terhes. A ké:zített műrajt más, népes kaptárnak helyére téve, ismét nem vezet kívánt eredményre; mert legtöbb esetben ölik egymást, mivel mind a két család otthon hiszi magát; de nem is áll az, hogy az elmozdított családoknak az összes kijáró népe a műrajhoz menne: oda megyen azon része, mely a műrajkésztéskor künn volt; a többi, kirepüléskor észre veszi új helyét, megfigyeli, munkára megyen, visszatértekor régi helyére tart, de idegen, anyátlan családot találva: felkeresi új helyén anyakaptárát; ha az anyás családot helyezük más helyére: az anya igen sokszor életével fizet. De az is gyakran megtörténik, hogy a helycsere alkalmával künn levő nép is, helyén idegen, anyátlan családot találva, megoszlik a szomszéd anyás családokhoz; még akkor is, ha helyén új kaptárban kapja saját anyjától megfosztott családját. Még számos más hátránya van az általam ajánlottakon kívüli rajkésztésnek, melyeket a hosszadalmasság kikerüléséért mind el nem mondhatok. A ajánlott rajkésztéseknél egyik látszólagos hátrány más előnnyel van helyre ütve és végeredményében egy mással kiegyeulítve.

Én elmondtam a műrajkésztésre vonatkozó mondani valómat; tanomat nem tartom csalhatatlanoknak, de tapasztalatom ezeknek jósága mellett bizonyít, mások felett; minden lehető körülményt és okot, melyek az okszerű méhészetre befolyanak, számításba véve, ezek juttatnak legtöbb eredményre elméletileg is Kinek melyik tetszik, azt kövesse.

A műrajkészítési módról.

A műrajkészítés Erdélyben, állítólag, junius hava, (?) itt, délmagyarországon, már april 15-ke után megkezdhető, mivel itt minden évben ezen időre mutatkozik, erősebb családoknál, here. Ha tehát here létezik: anyákat is lehet nevelni, illetőleg, műrajat készíthetünk. Én már april ho 15. óta meg is kezdem az erősebb családoknál és végzem május végéig; a gyengébbeknél is, a mint lehet, minden anyakas után egy rajt, vagy két anyakas után egyet.

Most 90 anyaméhem van; ezekből legkevesebb 30 rajat készítek, (legrosszabb esetben) mivel anyanevelésre ennyire szükség van, hogy három év alatt, a 90 öreg anyát leölhessem és fiatal anyával pótolhassam.

Jobb tavaszi időjárásban, május végéig, készítek 90 rajat is; azaz, 100 %-et és e szaporítás, nálunk, őszi mézhordás idejére, mindig előnyös volt, (ha nem volt mézhordás, egyesítettük.) Természetesen, fáradság nélkül nincs haszon.

A f. é. 8-ik számú „M. K.” 98 lapján megjelent cikk (a) alatt műrajkészítési módról (Albu „Méhészeti Kalauz“-a szerint) tesz említést; ott a műraj nem kap anyát; az anya a régi kasban marad; és (b) alatt arról szól, (B. Berlepsch szerint) hol a műraj, anyával lesöpörtetik, a műraj kapja az anyát és a régi kas anyá nélkül marad. Ezen lesöpítéshez kezdő méhészt még nem ért; annak bátorsága sincs még hozzá és többféle kárt okozhat magának a költéssejtek forgatása és vegyítése által. Inkább gyakorolt méhésznek ajánlhatom, mivel a főelőny abban áll, hogy a műrajt anyjával elzárni nem kell; a méhek maradnak az anyánál szivesebben.

Említett cikk írója számítás után kimutatta, hogy (a) mód), a z a n y a k a s, a n y á v a l, n e m o l y e l ő n y ö s, m i n t (b) m ó d) a z a n y a k a s a n y a n é l k ü l, m i v e l e n n e k t ö b b m é z e s z o k o t t l e n n i. (Igaz, de a két rajt (a) és b) mód szerint) még nem hasonlította össze?! Ezt talán a cikk folytatásában kell helyre hozni.)

Ezekre tapasztalatom szerint állítom, hogy két raj szintén több mézet hoz, mint az anyaméh, melyből származnak; azaz, a) mód szerint az anyakasban foly a sejtépítés és költés, rajában pedig a mézgyűjtés és b) mód szerint az anyakasban lesz a mézgyűjtés és rajában, hol az anya van, sejtépítés és költés, mely utóbbi munkát a mézfölösleget fölemészti, akár a régi kasban van az anya, akár a rajban. Tehát hibás vagy téves ítélet az, e két mód után a két anya-

kast összehasonlítva, egy módot elítélni, vagy rossznak mondani, mert egyik mód között (a) és b) sem lehet különbség, ha az anyaméhet saját rajával becslöm. Egy szóval, mindkét eljárásnál az anyakass és tulajdonra között nem lehet különbség.

Pinkert József,

Ismeretlen méhbetegség.

Szolnok-Dobokomegye szamosujvári járásából arról értesít Soósik Ferencz körjegyző ur, hogy Lozsárd községében 31 méhcsaládból csak 4 gyenge vitetett telelőbe a múlt őszkor s ahhoz nincs semmi remény; a többi mind elpusztult ismeretlen betegség következtében. — Az a 4 család is, kétség nélkül, ugyanazon betegségnek esik áldozatul; továbbá Kis-Jenő községében 48 méhcsalád volt a m. év nyár folyamán és ezek utolsóig elpusztultak, még kora őszön, ismeretlen betegség által.

Késedelem nélkül fel is kértem, levélileg, Soósik F. körjegyző urat, hogy sziveskedjék a kárvallott méhesgazdákat kikérdezni ama ismeretlen betegségnek tüneteiről s jelenségeiről, mely méhei elpusztulását okozá, figyelmeztetve a ragályos költéssenyvnek ismertető jeleire. Remélve, hogy valamelyik károsult méhésztárs talán tud és megfigyelt olyas valami nyomra vezető dolgot, melyről konstatálni lehetne a baj legrosszabikát, a ragályos senyvet, mely két — községbeli méhek végelpusztulását okozá. Nevezett körjegyző ur, amint nekem szives volt megírni, teljesítette is kérésemet. Felhivatván az illetőket, kikérdezte az én megkeresésem értelmében őket, hogy észlelte-e olyasmit elpusztult méheiknél, de bizony azok nem figyelték meg méheik bajainak lefolyását, még kevésbé vizgálták aztán az elhalt méheik lépeiben a költést, miután annak minőségéről fogalommal sem bírnak, hogy t. i. milyen a költéssenyvben elpusztult méheknek fiasítása.

Tekintve, hogy a méhesgazdák általában óvakodnak bevallani méheik létszámát, mert félnek a megadóztatástól: kérdés, ha vajjon nem több-e az elhalt méhcsaládok száma? de tegyük fel, hogy híven történt a bevallás. Elég veszedelem az magában véve, ha két községben mind elhalnak a méhek, a nélkül, hogy tudná annak okát egy halandó is. Még pedig attól is lehet tartani, hogy a veszélynek utókövetkezménye is leend, főleg, ha csakugyan senyv tette tönkre a méheket.

Az kiterjedhet a szomszéd községekre is, mert ha az elhalt méhek kasait eladják, vagy kiadják kölcsönképpen az illetők: a szomszéd

községekben készen leend a veszedelem. Veszélylyel jár abba a kasokba rajt fogni, akárhogy kiperzseljük is; én inkább ajánlom annak elégetését.

Ohajtandó volna, ha hasonló esetben a méhek tulajdonosa megfigyelné a betegség tüneteit.

Abend András.

A kolozsvári sejtközfal-gyár.

Többször adtunk már hirt lapunkban, a Csiki János József, kolozsvári műsejt-gyáráról, mely két év előtt kezdte meg működését, egy amerikai sajtóval. A Csiki kitűnő gyártmánya annyira fokozta a keresletet, hogy az idén, már egy második sajtóval kellett gyarapítani a gyárberendezést. Ma már a legelső amerikai gyárból kikerült sajtó, viasz-tisztító készülékek és gőz-viaszhevitők, folytonos működésben vannak, hogy eleget lehessen tenni, a haza minden részéről és a külföldről is, naponta érkező, nagyobb megrendeléseknek. Örömmel konstatáljuk e tényt, mert fáradhatatlan tagtársunk eme buzgalmának köszönhetjük, hogy naponta szűkebb térre szorul az e nemű, külföldi gyártmány behozatala, miért, évente nagy összeg pénz vándorolt külföldre. Megbízhatatlan czégek, selejtes árukkal látták el a méhészközöniséget. Nem egy esetben, a méhészek kárára, használhatatlan lemezeket küldöttek.

A kolozsvári gyár, azon az előnyön kívül, mit a külföldi gyártmány kiszorításával elért, azt az előnyt is nyújtja, hogy a legjobbnak bizonyult sejtméretek szerinti lemezeket, első minőségű és csakis olyan viaszból állítja elő, mely az előzetes vegyvizsgálat után, kifogástalannak bizonyult. Ennek tulajdonítandó, hogy a nagyobb szabásu berendezés mellett is, csak erőfeszítéssel tud eleget tenni a rohamosan érkező megrendeléseknek s a megfelelő készlet előállíthatása czéljából, a gyár kiterjesztése vált szükségessé.

A most gyártott lemezeken, a sejt nyomok, a hideg uton elérhető, lehető legmélyebbek s a kívánat szerint, különböző vastagságban állítja elő; e tekintetben is akkora tökélyt ért el, melylyel egyetlen külföldi gyártmány se dicsekedhetik; mert a legvékonyabb lemezekből 44—50 félkeretrevaló tesz ki egy kilogramm súlyt, minek az a nagy előnye van, hogy a méhésznek csaknem fél annyi súlyú lemezet kell beszereznie, mint a mennyit idényelt a vastagabb lemezekből; a másik előnye a gyártás eme tökéletesítésének abban van, hogy a méztérbe beakgatott lemezek, ha kiépités után, mint lépés méz, hozatnak forgalomba: finomságuk okán, alig különböztethetők meg a természetes építménytől.

Ez alkalommal ajánljuk azonban méhésztársainknak, hogy a költő-ürbe ne alkalmazzák a legvékonyabb lemezeket, mert az ott kifejlődő nagyobb hő következtében, a sejtnyomok megnyulhatnak, minek a következménye szabálytalan építmény lehet. A költő-ürbe legalkalmasabb az, a melyből egy kilóra 32—38 lemez esik.

A Csiki gyárában, jelenleg mindenféle nagyságban készítenek sejtkezfalat. Ára kilónként helyt, 2 frt 30 krtól 2 frt 50 krig. Megrendelések Csiki János Józsefhez intézendők Kolozsvárra (főtér 31. szám.)

Közygylési meghívó.

Az erdélyrészi méhész-egylet folyó évi május hó 18-án délután 4 óraker, rendkívül közygylést tart, az erdélyi gazdasági egyesületi iroda helyiségében, (b.-hözéputca, gr. Mikó-ház), mire a t. tagok, avval a kéreessel hívatnak meg, hogy szíveskedjenek minél nagyobb számban megjelenni.

A gyűlés tárgya : az erdélyrészi méhész-egylet alapszabályainak módosítása. Kolozsvártt, 1890. april 15.

Szentgyörgyi Lajos,
főtítkár.

Br. Bánffy Ernő,
elnök.

Vegyes közlemények.

— A méhész-egylet új alapszabály-tervezete. Több méhészkör tagjai kifejezték abbéli kívánságukat, hogy egyletünk új alapszabály-tervezete, közygylés megtartása előtt közöltessék a körökkel, tanulmányozás és véleményezés végett. Minthogy a terjedelmes szabályzat csak a közygylés után lesz kinyomatva, figyelmeztetjük az érdeklődőket, hogy a tervezet megtekinthető Szentgyörgyi Lajos főtítkárnál.

— Erdélyi kaptárak a bécsi kiállításon. A bécsi gazdasági kiállítás méhészeti osztályának rendező bizottsága az iránt kereste meg egyletünket, hogy az erdélyi részekben a legrégebb időben használt, valamint a méhészet mai haladásának megfelelő rendszer szerint készült és legczélszerűbbnek elősmert kaptárok közül egy-egy példányt küldjön a kiállításra. Az egyesület elnöksége, egy közönséges, vesszőből font, kupos kasat s egy egyes, álló Berlepsch-kaptárt fog küldeni, a Bodor-rendszer szerint összeállítva.

— A mőkaptár-szükséglet az idén jóval felülhaladta a mult és megelőző évét. A helybeli fogházi iparüzlet összes készlete kifogyott s így, a megrendeléseknek csak részben lehet eleget tenni. Figyelmeztetjük az érdekelteket, hogy jövőre a megren-

delendő kaptár mennyiségét legkésőbb január 1-ig tudassák az iparüzlettel, vagy egyletünk elnökségével, hogy jó előre tájékozhasssa magát az iparüzlet, a gyártandó kaptárok mennyiségéről. Ez alkalommal fel- emlitjük, hogy Bo é r Sándornál még mindig lehet kapni 6-os és 9-es álló, Berlepsch-kaptárokat. E kaptárok elsörendü asztalosok kezei kö- zül kerültek ki s teljesen kifogástalanok. Ajánljuk azokat a t. méhésztársak figyelmébe. A 9-es kaptár ára 18 frt, a 6-os 12 frt; tehát egy méhcsaládra való lak nem kerül többbe, mint egy egyes kaptár.

— **Kísérletek a sacharinnal.** Az ujabban tett kísérletek is azt bizonyítják, hogy a méheknek ártalmas a sacharin és e miatt, ösztön- szerüleg tartózkodtak attól. A tavaszi liszt-étetés alkalmával, sacharin- nal édesített lisztet nem hordták, míg a mellette volt sacharin és cukor nélküli lisztet ellepte a méh.

— **Czakó Sándor** asztalos és méhésznél Nagy-Kátán (Pest- megye) kapható : Anyabölcső védő 2 kr. Anyakalitka, befeléd nyíló ajtós 20 kr. Anyarács Hanneman-féle, tetszés szerinti darabokból, □ métere 2 frt 20 kr. Anyavár, 3 keretü 50 kr, 3 egész keretü 80 kr. Anyásító s egyesítő rekesz, 6 fél keretü 80 kr. Boxis alá való ráma, a méztérbe 5 kr. 100 drb. boxishoz való lécz, gyalulva és elvágva 2 frt. 100 drb- boxis készen 3 frt, be is üvegelve 9 frt, boxis szegezö gép 12 cm. ma- gas, 12 cm. széles 30 kr. Etető teknő, kicsi (speculativre) 3 kr. Etető edény bádogból, a méztérbe való 30 kr. Etető keret, 3 vályus, a nép közé való 40 kr, Gumi-kesztyü párja, szabadalm. gumiból 3 frt 50 kr. Herefogó 30 kr, Herekizáró 10 kr. Anyanevelő kaptár, 1-es 1 frt 30 kr, 2-ös 2 frt 50 kr. 3-as 3 frt 70 kr, 4-es 4 frt 90 kr, 5-ös 6 frt. Kaptár, átmeneti, 10 keretü 1 frt 50 kr. Kaptár, álló vagy fekvő (Dél- magyar.) 1-es 4 frt, 2-ös 7 frt 60 kr, 3-as 11 frt, 4-es 14 frt 30 kr, 6-os 20 frt 60 kr, 9-es 30 frt, 12-ös 30 frt. Kaptár, figyelő, 4 keretü 4 frt, 6 keretü 4 frt. Keret-fogó, ónozott erős sodronyból 25 kr. Keret készen, 100 drb 3 frt 50 kr, egész keret 4 frt 50 kr. Kerethez való lécz 100 drbhoz, gyalulva és elvágva pontosan, kivánság szerint, csak szegezni kell, 2 frt, egészhez 2 frt 50 kr. Keretléc és egyéb vágó fiók 40 kr. Keretszegezö gép 40 kr, egészhez 5 kr. Keretszegezö gép, mely- lyel bárminőt lehet szegezni, 3 frt. Keretszeg 1000 drb, kék 14/20 sz. 15 kr. Kerettávszeg 1000 drb, kék 16/20 számu 20 kr. Kerettávszeg- mérték, vasalt, kicsi 6 kr, nagy 15 kr. Kerettágító, ónozott, erős sod- ronyból 10 kr. Kerettartó, fele zárt, 30 fél, vagy 15 egész keretre 2 frt. Méhbesöprö-deszka 25 kr, horganylemezzel 40 kr. Méhészsapka, ló-

szőr, vagy sodronyból 40 kr. Mézedény, erős, fehér bádognál, 2½ kilós 25 kr, 5 kilós 40 kr, 10 kilós 70 kr, 20 kilós 1 frt; 25 kilós, 1 frt 30 kr. Mézpergető, 2 félkeretre 5 frt, 4 fél, vagy 2 egész keretre 6 frt, 4 egész keretre 7 frt. Műlép tiszta viaszból, fél vagy egész keretre 2 frt 30 kr. 34—38 lappal 2 frt 40 kr; 42—46 lappal 2 frt 50 kr; (félkeretbe valók). Műlépragasztó-deszka 15 kr, egész keretbe 30 kr. Műlépsajtó fémből, öntésre egész kerethez 12 frt, mártásra félkerethez 8 frt 50 kr. Műlépsajtóhoz, víz- és viasztartó edény 1 frt 50 kr. Rajfecske, erős, fehér bádognál 80 kr. Rajfogó, mely egyuttal rajszállító is, 1 frt 30 kr. Röpdeszka csuklós ponttal 10 kr. Röpnyuk-rekesz, rabló méhek ellen 5 kr. Sejtkezdő faléc 5 kr. Sejtlefödélkefe 50 kr. Számok, horganylemezeire festve 3 kr. Szédítő vászon, 10 népre való 6 kr. Vágány s egyuttal fenéktisztító is, 10 kr. Vassodrony-szövet 10-es sz. □ m. 1 frt 20 kr. Viasz- s egyuttal mézsajtó is (hengeralaku) 6 frt. Ziebolz-féle üveg 22 kr; kamra 12 kr. Jegyzet. A kaptárokat a fent irt árért teljesen felszerelve adom és befestve, az anyanevelőkhöz 5—5, a rendes kaptárokhoz pedig 30—40 kerettel értetik (a 24 keretesek 10 %-kal olcsóbbak) készítem pedig tetszés szerint, 35 mm. vastag deszkából, vagy pedig 15 mm. vastagságuból és jó vastagon beburkolom zsop és náddal. A keretek tetszés szerint, vágányba vagy léczeken függnék s olyan keretet küldök, a milyen kívántatik. Hasonló árért készítek bárminő fajta kaptárt is, u. m.: Májér, Neiser, Liebner, Laposzó stb. A kettős falazatu kaptárok 10 %-kal drágábbak. A kaptárok alja, teteje és ajtaja nem kap burkolatot, illetve kettős deszkafalat. A megrendelést magyarul minél előbb kérem megtenni, hogy a készletben nem lévő tárgyat a kellő időre elkészíthessem. Az árak készpénz, vagy megfelelő előleg mellett, utánvételt Nagy-Kátán. Csomagolás olcsón számíttatik, szállítási költség a megrendelőt terheli; választ igénylő levélhez 5 kros levélbélyeg csatolandó.

A méhész-egyleti rendes tagsági díj 2 frt, köri tagsági díj 1 frt. A tagsági díjak Gebhardt Döme méhészegyleti pénztárnoknak küldendők Kolozsvárt. A tagsági díj fizetési kötelezettség 5 évig tart. (Alapszabály 4 §.)

Lapfelügyelő bizottság: Álbu József, Csiki J. József, Gebhardt Döme, Szentgyörgyi Lajos, Wieder József.

Szerkesztésért felelős: **Bodor László.**

Nyomatott Gámán János örökösainél.